

עין משפט
נר מצוה

טו:

גצי כפרו שניהם כֹּחַת פִּרְיָן וּהֵא אִי אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס וּמַשְׁנִי רִצִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי הִיא וּרְצִי יוֹחֵן מַשְׁנִי אִפִּילוֹ תִּימָא רִבְנָן מַשְׁמַע דְּאִין הִלְכָּה כְּרַצִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי וְכֵן פֶּרֶק ד' אַחֲרֵין (יִבְמוֹת דָּף כח.) גְּצִי אַחֲיוֹת אִינִי יוֹדַע מִי שְׁנָאן אֲמַר אֲלִיבָא דְרַצִּי יוֹחֵן לֹא סָתַם לָן תְּנָא כְּרִ"י הַגְּלִילִי לִכְךָ נִרְאָה דְּצִידִי שְׁמִים אִין הִלְכָּה כְּמוֹתוֹ וְהִנֵּי הוּוּ כְּצִידִי שְׁמִים אֲבָל צִידִי אִדָּס הִלְכָּה כְּמוֹתוֹ כְּדֻמוּכָה הֵךְ דְּשַׁמְעִתִּין וּצְפִירָא שְׁנִי דְּחוּלִין (דָּף כח.) וְיֵשׁ תִּימָה הֵא דְּלֹאמְרִי פ"ק דְּעִירוֹצִין (דָּף ה:) לְחִי הַמְשׁוֹךְ מְדוּפְנִי שֶׁל מִצְוִי (ט) לְמוֹךְ הַמִּצְוִי פְּחוֹת מֵאֲרֻבַּע אֲמוֹת אִין לָרִיךְ לְחִי אֲחֵר לְהַתִּירוֹ אֲרֻבַּע אֲמוֹת לָרִיךְ לְחִי אֲחֵר לְהַתִּירוֹ וּקְאָמַר רב הוּנָא בְּרִיהַ דְּרב יִהוֹשֻׁעַ לֹא אֲמַרו אֲלֹא בְּמִצְוִי שְׁמוּנָה אֲבָל בְּמִצְוִי שְׁבַעָה יֵתֵר בְּעוֹמֵד מְרוֹבֵּה עַל הַפֶּרוֹךְ רַב אֲשִׁי

אֲמַר אִפִּילוֹ בְּמִצְוִי ח' לֹא לָרִיךְ לְחִי מִמֶּנּוּ נִפְשָׁן אִי עוֹמֵד נִפִּישׁ יֵתֵר בְּעוֹמֵד מְרוֹבֵּה עַל הַפֶּרוֹךְ אִי פֶּרוֹךְ נִפִּישׁ נְדוּן נִפִּישׁ לְחִי כְּלוּמַר א"כ אִין בְּלִמֵּי ד' אֲמוֹת מֵאִי אֲמַרְתָּ שׁוּוֹ תְּרוּוִייהוּ הוּוּ לִיָּה סָפֵק דְּדִצְרִיהֶס וְכַל סָפֵק דְּצְרִיהֶס לִהְלֵךְ מַשְׁמַע דְּאִי אִפְשֵׁר לְבַרֵּר הַדְּבַר וַי"ל לְעוֹלָם אִפְשֵׁר לְמַדּוּד וּלְבַרֵּר אֲלֹא לֹא הִטְרִיחוּהוּ חֲכָמִים לְמַדּוּד שֶׁסֶּמֶק כִּיּוֹן

דְּצִין עוֹמֵד נִפִּישׁ צִין פֶּרוֹךְ נִפִּישׁ לִיכָא חֲשַׁשׁ אִיסוּר אֲלֹא אִם כֵּן הֵן שׁוֹין וּמִיִּלְתָּא דְלֹא שְׂכִיחָא הִיא מְכַל מְקוּם אִם הֵיתָה אִיסוּרָא דְּאִורִייתָהּ הִיא אִסוּר כִּיּוֹן דְּאִפְשֵׁר לְמַדּוּד וּמוּזָה אִין לְהַקְשׁוֹת עַל רַב אֲשִׁי כִי שׁוּוֹ כִי הַדְּדִי לִישְׁתַּרוֹ דְּקִימָא לָן פֶּרוֹךְ כְּעוֹמֵד מוֹתֵר דִּהֲסַם קֹאִי עַל רַב הוּנָא בְּרִיהַ דְּרב יִהוֹשֻׁעַ דְּסִצְרֵא לִיָּה פֶּרוֹךְ כְּעוֹמֵד אִסוּר וְיֵשׁ לְפִרְשׁ דְּהִנֵּי אֲמוּרָאִי דְּפֶרוֹךְ כְּעוֹמֵד וּמַחֲלָה עַל מַחֲלָה כְּרוּב מִנִּי סְבָרִי כְּרַבְנָן דְּאִי אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס אִפִּילוֹ צִידִי אִדָּס וּמֵאֵן דְּשָׂרִי כְּשִׁדּוּמָה לֵנוּ שֶׁהַפֶּרוֹךְ כְּעוֹמֵד מִשּׁוּם דְּאִימָא עוֹמֵד מְרוֹבֵּה וּת"ל שֶׁהֵן שׁוֹין רַחֲמֵנָא אֲמַר גְּדוּר רִיבָא וְכֵן לַעֲנִין מַחֲלָה עַל מַחֲלָה דְּשַׁחֲטָהּ תַּפְּרוּךְ רִיבָא וּמֵאֵן דְּאִסָּר מַשּׁוּם (ט) דְּאֲמַר פֶּרוֹךְ מְרוֹבֵּה וּת"ל שֶׁהֵן שׁוֹין רַחֲמֵנָא אֲמַר גְּדוּר רִיבָא וְכֵן לַעֲנִין מַחֲלָה עַל מַחֲלָה דְּשַׁחֲטָהּ וְהַשְׁתָּא יִחָא טַפִּי הֵיאָּה דְּסָפֵק דְּצְרִיהֶס לִהְלֵךְ כִּיּוֹן דְּאִי אִפְשֵׁר לְמַדּוּד וּמִיָּהוּ קָשָׁה דְּמַשְׁמַע דְּסַפִּיקָא דְּאִורִייתָא הִיא אִסוּר מִשּׁוּם חֲשַׁשׁ בְּעִלְמָא שְׁמָא הֵן שׁוֹין אָף עַל גַּב דְּאִי עוֹמֵד נִפִּישׁ מוֹתֵר וְאִי פֶּרוֹךְ נִפִּישׁ מוֹתֵר וְאִם כֵּן הִיכִי דִּיִּיק גְּמִי פֶּרֶק שְׁנֵי דְּבִבְרוֹת (דָּף י: וְס:) מֵהֵיאָּה דְּנִמְנָא הִירוּג מְכוּוֹן צִין שְׁמִי עֵיירוֹת דְּצִידִי אִדָּס אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס הֲסַם גְּמִי אָף עַל גַּב דְּאִי אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס וּלְכוּוֹן מוּדוֹ רִבְנָן דְּמִצְיֹאִין שְׁמִי עֵגְלוֹת מִשּׁוּם חֲשַׁשׁ דְּאִורִייתָא מִשּׁוּם דְּשְׁמָא הֵן שׁוֹין וְעוֹד לְמֵאֵן דְּאִסָּר פֶּרוֹךְ כְּעוֹמֵד לֹא אִסָּר אֲלֹא מִטַּעַם דְּאֲמַר לִיָּה רַחֲמֵנָא לְמַשְׁה גְּדוּר רִיבָא וְלֹא מִטַּעַם דְּשְׁמָא הַפֶּרוֹךְ מְרוֹבֵּה וְאִם כֵּן בַּהֲהִיא דְּלִחִי אִפִּילוֹ הִוי סַפִּיקָא דְּאִורִייתָא תַּשְׁתְּרִי כִּיּוֹן דְּצִין פֶּרוֹךְ צִין עוֹמֵד נִפִּישׁ מוֹתֵר וּמֵהֵאִי דְּפִרְיָךְ בְּשַׁמְעִתִּין וְהֵא אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס אִין לְדַקְדָּק שׁוּם דְּבַר דְּרִצְוִי חֲנִנְאֵל גְּרִיס וְהֵא אִי אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס וְכֵן ר"ת וּלְגִירְסַתָּם גְּמִי אִין רֹאִיָּה שִׁיחָא הִלְכָּה כֵּן דְּלֹא הִוי כְּמוֹ אִי אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס דְּעִלְמָא אֲלֹא כְּלוּמַר אִי אִפְשֵׁר בְּשׁוּם עֵינִין שְׁלֹא יֵהֵא אוּרִי מַשְׁהוּ צִין הֵסֶךְ לְשַׁפּוּד כְּשִׁמְמִלָא בְּהַכְּשַׁר אֲוִתוֹ מֵלֵא נִכְנֵס וַיּוֹאֵל דְּלִצְוִי דּוּחַק כֹּל כֵּךְ הַכְּשַׁר לְקַרְצוֹ אֲלֵל הַפִּסּוּל שְׁלֹא יֵהֵא אוּרִי מַשְׁהוּ צִין הַכְּשַׁר לְפִסּוּל וּנְמִנָא שְׁאִין הַכְּשַׁר מְרוֹבֵּה עַל הָאוּרִי וְעַל הַפִּסּוּל וּמַשְׁנִי בְּמַעֲדִיף כְּלוּמַר עַד שֶׁבֹּא מִן הַכְּשַׁר עַל הַשְּׁפּוּדִים שִׁמְכָאן וּמִכָּאן שְׁתַּכְסָּה כֹּל הָאוּרִי וּרְבָא מַשְׁנִי דְּאִפִּילוֹ תִּימָא אִין מַעֲדִיפִים אִם הִיו נְתוּנִים שְׁמִי נוֹתֵן עֵרַב אִי אִפְשֵׁר שְׁלֹא יִתְכַסֶּה כֹּל הָאוּרִי שֶׁהַכְּשַׁר נִסְמָךְ בְּפִסּוּל אִי גְּמִי דּוּחָא שְׁמִי וְעֵרַב מַהֲנִי לְרַבָּא אֲבָל בְּעִינָן אֲחֵר לֹא דְּגוֹרִינָן שְׁמָא לֹא יַעֲדִיף אֲבָל שְׁמִי וְעֵרַב אִי אִפְשֵׁר בְּלֹא הַעֲדָפָה שְׁלֹא יִפּוֹל הַכְּשַׁר וּלְפִי זֶה לֹא גְּרַסִּין כְּמוֹ שְׁכַחוּב בְּרוּב הַסְּפִירִס אֲמַר רַבָּא אִפִּילוֹ תִּימָא בְּשֹׁאֲנִי מַעֲדִיף וּצְפִירָא קִמָּא דְּעִירוֹצִין (דָּף טו:) אִינוּ בְּשׁוּם סִפֵּר וּבִהֲהִיא דְּסוּף בְּבוֹרוֹת (דָּף ס:) דְּלִיאָו שְׁנִים בְּעַשְׂרִי וּקְרָאן עַשִׂירִי מַשְׁמַע דְּסָבַר לֶה כְּרַצִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי דְּאֲמַר אִפִּילוֹ צִידִי שְׁמִים אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס דְּאִי כְּרַבְנָן דְּאֲמַרִי אִי אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס אֲוִתוֹ שְׁקַדָּס הִוי עַשִׂירִי וְאִפִּילוֹ שְׁתַּךְ צוֹ וְהוּוּ לִיָּה כְּאִילוֹ קֶרָא לַעֲשִׂירִי וְלֹאֲחַד עַשֵׂר עַשִׂירִי שְׁאִין אֲחַד עַשֵׂר קָדוּשׁ שְׁלֹא נַעֲקַר שֶׁסֶּ עַשִׂירִי מִמֶּנּוּ וְכֵן בַּהֲהִיא דְּסוּף פֶּרֶק שְׁנֵי דְּחוּלִין (דָּף נח:) דְּתַחַת אֲמוֹ פֶּרֶט לִיתוּס דְּאִוקִמִינָן בִּזֵּה פִירֵשׁ לְמִיתָה זֶה פִירֵשׁ לְחִיִּים וְכֵן בְּפֶרֶק בַּהֲמָה הַמִּקְשָׁה (חוּלִין דָּף ט.) גְּצִי הֵא דְּבַעֲי רַבָּא הִלְכוֹ בְּאֲצִרִּים אֲחֵר הִירוּב וְיֵשׁ לְדַחוּת הֵיאָּה דְּסוּף בְּבוֹרוֹת דְּאִפִּילוֹ סָבַר אִי אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס כִּיּוֹן דְּאִין יִכּוֹל לְהִכִּיר אִיזֵה קֵדָם מַשְׁהוּ לְחַצִּירוֹ וּנְתַכוּוֹן לְקִרוֹת שְׁנִיהֶס עַשִׂירִי וּצְבָת אַחַת קֶרָאָס לֹא דְּמִי לְקֶרָא לַעֲשִׂירִי עַשִׂירִי וְאַחַר כֵּךְ לֹאֲחַד עַשֵׂר עַשִׂירִי וְהֵא דְּקֵאֲמַרְינָן הֲסַם אֲבָל צְבָת אַחַת תְּרוּוִייהוּ קִדְשִׁי לֹא מִמַּשׁ צְבָת אַחַת בְּצִמְאֹס [אֲלֵא] כְּדִפִּירֵשְׁתִּי וּמִיָּהוּ קִשִּׁיא דְּפֶרֶק מִי שְׁהוֹלִיאוּהוּ (עִירוֹצִין דָּף ג:) וּפֶרֶק שְׁנֵי דְּקִדּוּשִׁין (דָּף נה.) פֶּרִיךְ מֵהֵךְ וַיֵּלָאוּ שְׁנִים בְּעַשְׂרִי לְרַבָּה דְּאֲמַר כֹּל שְׁאִינוּ בִּזֵּה אֲחֵר זֶה אִפִּילוֹ צְבָת אַחַת אִינוּ וּמַשְׁמַע דְּקִשִּׁיא לִיָּה וְכִיּוֹן בְּזִבֹּה אֲחֵר זֶה אִין אַחֲרֵין קָדוּשׁ צְבָת אַחַת לֹא יֵהֵא קָדוּשׁ לֹא לִזֵּה וְלֹא לִזֵּה כְּמוֹ מִקְדָּשׁ אֲשֶׁה וְאַחֲוִתָּהּ וְהִיאָּךְ יִכּוֹל לְהִיֹּת זֶה דְּדֵל קִרְיָאֵת שֶׁסֶּ דִּידָהּ מֵהֵכָא כִּיּוֹן דְּאִי אִפְשֵׁר לִיָּה לִנְמָנֵס מִמֶּנּוּ נִפְשָׁן עַשִׂירִי מֵאִילִיו קָדוּשׁ וְיֵשׁ לוֹמַר דְּמַבְתָּרָא פֶּרִיךְ הִיאָּךְ הוּא קָדוּשׁ כִּיּוֹן דְּאִי אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס אִינוּ קָדוּשׁ אֲלֵא מַחֲמַת דִּיבּוּרוֹ:

וְהֵא אִפְשֵׁר לְצַמְצָם. קֹא סְלִקָא דַּעְתָךְ דֵּהֵא דְּקַמְתָּךְ צִנְכֵס וַיּוֹאֵל הִכִּי קַמְתָּךְ כֹּל כְּמוֹתוֹ צִנְכֵס וַיּוֹאֵל הוּא דְּרַךְ לִנְמָנֵס וְהֵא כו' וְקַמְתִּי מִתְנִי' כְּמוֹתָן כְּשֶׁרָה וְהוּוּ לִיָּה פֶּרוֹךְ כְּעוֹמֵד וּמַשְׁנִי אֲמַר ר' אֲמִי בְּמַעֲדִיף וּמַתְנִי' לֹא אִכְשַׁר בְּמִזְוִמְצִינָן כֵּךְ פִּי' בְּקוּנְט' וְקָשָׁה דְּאִין זוֹ סוּגִיא דְּהַש"ס שְׁאִינוּ אֲלֹא כְּמַשִּׁיב דְּאִינוּ חוּשַׁשׁ בְּקוּשִׁיא שְׁלוֹ דְּלַעוֹלָם אִיירִי צִנְכֵס וַיּוֹאֵל וַי"ל בְּמַעֲדִיף שִׁמְרַבָּה בְּפִסַּל עַד שִׁמְכָסָה הַשְּׁפּוּדִים וּנְמִנָא סָכַךְ כְּשֶׁר רַבָּה עַל סָכַךְ פִּסּוּל וּמִבְטְלוֹ וּבַעֲנִין זֶה פִּי' בְּקוּנְטֵרַס כְּדִרְבָּא אִם הִיו נְתוּנִין שְׁמִי נוֹתֵן עֵרַב וְלֵהֵאִי פִירוּשָׁא קֹא מַשְׁמַע לָן רַבָּא דְּבְּמַעֲדִיף לֹא מַהֲנִי מִשּׁוּם דְּזִימְנִין דְּלֹאוֹ אֲדַעְתִּיהַּ לֹא יִרְבָּה כְּשֶׁר אֲבָל כְּשִׁמְשָׁנָה לְהִנִּיחַ כַּעֲיָן שְׁמִי וְעֵרַב אִי אִפְשֵׁר שְׁלֹא יִרְבָּה וּמִיָּהוּ קָשָׁה לֵהֵא י' פִירוּשָׁא דְּאִין דּוּמָה שִׁתְּבַטֵּל סָכַךְ פִּסּוּל כְּשֶׁר אַע"פ שֶׁהַכְּשַׁר רִיב כִּיּוֹן דְּאִין מַעוּרָצִין זֶה בִּזֵּה וַיִּיכַר כֹּל אֲחַד בְּצִפִּי עֲזָמוֹ כְּמוֹ שְׁפִי בְּקוּנְטֵרַס דְּכַשְׁחֲצֵטָן דְּלַעִיל (דָּף ט:) שְׁעִירָצֵן וְאִינוּ נִיכַר הִי נִיהוּ פִסּוּל וְהִי נִיהוּ כְּשֶׁר וּגִירְסַת ר"ת עִיקַר דְּגֵרַם וְהֵא אִי אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס כְּדִפִּירִישִׁית וַיִּחָא לְפִי גִירְסַתוֹ דְּלֹא קִיִּימָא הַשְׁתָּא רַצִּי אֲמִי וּרְבָא לְשִׁנּוּי כְּמֵאֵן דְּאֲמַר פֶּרוֹךְ כְּעוֹמֵד אִסוּר דְּלִכּוּלְהוּ קֵאֲמַרְינָן הִכָּא הֵךְ פִּירְכָא דְּאִי אִפְשֵׁר לִנְמָנֵס אֲבָל לְגִירְסַת הַקּוּנְטֵרַס קִיִּימִי הַשְׁתָּא לְשִׁנּוּי כְּמֵאֵן דְּאֲמַר פֶּרוֹךְ כְּעוֹמֵד אִסוּר וְהִיִּינוּ דְּלֹא כֵּהֻלְתָּא דְּפֶרֶק קִמָּא דְּעִירוֹצִין (דָּף טו) פִּסְקִינִי הִלְכָּה כְּמֵאֵן דְּאֲמַר מוֹתֵר:

בְּאֲרוּכָהּ וּשְׁתִּי בְּרַעִים בְּקַצְרָהּ וּשְׁתִּי בְּרַעִים. סוּגִיא דְּשַׁמְעִתִּין כְּרַצִּי נַחֲמִיָּה דְּרַבְנָן לֹא מִטְמֵאִי בְּאֲרוּכָהּ וּשְׁתִּי כְּרַעִים דַּתְנָן בְּמַסְכַּת סוּגִיא דְּרַצִּי כְּלִים פֶּרֶק י"ח (מ"ה) מַטָּה שֶׁהִיתָה טְמֵאָה מִדְּרַס נִיטְלָה קִלְרָה וּשְׁתִּי כְּרַעִים טְמֵאָה אֲרוּכָהּ וּשְׁתִּי כְּרַעִים טְהוּרָה וּרְצִי נַחֲמִיָּה מִטְמֵא וְדוּקָא כְּשֶׁכַּל הַמַּטָּה קִיִּימַת וְכוּלָּהּ שֶׁל אִדָּס אֲחַד שְׁסוּפוֹ לְחֹזֵר וּלְחַצְרָה אֲבָל אִם נֶאֱבַד מִקְנֶתָּה אוֹ שֶׁל שְׁנֵי צִנִּי אִדָּס הוֹאִיל וְאִין סוּפֹן לְחֹזֵר וּלְחַצְרָה טַפִּי אִפִּילוֹ אִיכָא אֲרוּכָהּ וּשְׁתִּי כְּרַעִים קִלְרָה וּשְׁתִּי כְּרַעִים טְהוּרָה כְּדַתְנָן בְּמַסְכַּת כְּלִים פֶּרֶק י"ח (מ"ט) וּצְפִירָא שְׁלֵשָׁה שְׁאֲבָלוֹ (בְּרִסַּת דָּף ג:) מִיִּימִינָן לֶה מַטָּה שֶׁנִּגְנַבָּה חֲזִיָּה אוֹ שְׁאֲבָדָה חֲזִיָּה חֲלוקָה אַחֲרֵין אוֹ שׁוּמְפִין טְהוּרָה הַחֲזִירוּהָ מִקְצֵלַת טוּמֵאָה מִכָּאן וְלֵהֲבָא וְהֵא דַּתְנָן הֲסַם כְּרַע שֶׁהִיתָה טְמֵאָה מִדְּרַס וְחַצְרָה לַמַּטָּה שְׁלֶה טְמֵאָה פִירֵשָׁה הִיא טְמֵאָה מִדְּרַס וְהַמַּטָּה מִגַּע מִדְּרַס אֲלֵמָא דְּכַרַע לְחוּדִיָּה טְמֵא הִיִּינוּ לְאַחַר שְׁחַבְרוֹ לַמַּטָּה חֹזֵר לְטוּמֵאָה יִשְׁנֵה אִפִּילוֹ בְּמַטָּה טְהוּרָה אֲבָל כֹּל זְמַן שְׁלֹא חֲצִרוֹ טְהוּרָה אַע"פ שְׁפִירֵשׁ מִמֶּנּוּ טְמֵאָה: מַטָּה

סוכה פרק ראשון סוכה

(א) **והא אפשר לנמנס.** קס"ד דהאי דקמתרן צנכנס ויואל הכי מתרן כל כמותו צנכנס ויואל הוא סתמא הוא צנכנס ויואל דאין דרך לנמנס ולכוין כמותן ממש לא פחות ולא יותר ופרקינן והא אם יתן דעתו לכך אפשר לנמנס וקתני מתניתין כמותן כשרה והוה ליה

פרוך כעומד: ומשני **אמר רבי אמי במעדיף.** מתניתין לא אכשר במנמנס אלא במעדיף ריוח שבינתיים על רחב השפודין וכמותן דקתני צנכנס ויואל: **רבא אמר.** אפילו צנמנמנס ואם היו נתונין השפודין שתי נותנן לקנים של סך ערב דע"כ אם אינו נותן ראשי הקנים על שפודין הרי הן נופלין לארץ והלכך הוה ליה כשר מרובה על הפסול ומצטלי: **בבאלי גלים.** לקמן [טז.] מפרש צמטלניות שאין צהן שלש על שלש דאף על גב דהשתא לא מקבלי טומאה כיון דמכלי אהו גזור צה רבנן. ארוכות נמי השתא לא מקבלי טומאה דלא חזו למידי אלא מכלי קאמו: **בארוכה ושתי כרעים עמה.** ולקמן [סג] מפרש למאי חזו: **קלרה.** אותם אשר צרוצב המטה לצד מראשותיה ומרגלותיה: חבילה

היה ומילתא דלא שכיחא היא מכל מקום אם היתה איסורא דאורייתא היה אסור כיון דאפשר למדוד ומוזה אין להקשות על רב אשי כי שוו כי הדדי לישתרו דקימא לן פרוך כעומד מותר דהתם קאי על רב הונא בריה דרב יהושע דסבירא ליה פרוך כעומד אסור ויש לפרש דהני אמוראי דפרוך כעומד ומחלה על מחלה כרוז מני סברי כרבנן דאי אפשר לנמנס אפילו צדי אדס ומאן דשרי כשדומה לנו שהפרוך כעומד משום דאימא עומד מרובה ות"ל שכן שוין רחמנא אמר לא תפרוך ריבא ומאן דאסר משום (ט) דאמר פרוך מרובה ות"ל שכן שוין רחמנא אמר גדור ריבא וכן לענין מחלה על מחלה דשחיטה והשתא ניחא טפי הויא דספק דצריהס להקל כיון דאי אפשר למדוד ומיהו קשה דמשמע דספיקא דאורייתא היה אסור משום חששא בעלמא שמה הן שוין אף על גב דאי עומד נפיש מותר ואי פרוך נפיש מותר ואם כן היכי דייק גמיי פרק שני דבבבורות (דף י: וסס) מוהיאי דנמנא הרוג מכוון צין שמי עיירות דצדיי אדס אפשר לנמנס התם גמיי אף על גב דאי אפשר לנמנס ולכוון מודו רבנן דמצביאין שמי עגלות משום חשש דאורייתא משום דשמה הן שוין ועוד למאן דאסר פרוך כעומד לא אסר אלא מטעם דאמר ליה רחמנא למשה גדור ריבא ולא מטעם דשמה הפרוך מרובה ואם כן בזהיאי דלמי אפילו הוי ספיקא דאורייתא תשתרי כיון דצין פרוך צין עומד נפיש מותר ומהאי דפריך בשמעתינן והא אפשר לנמנס אין לדקדק שום דבר דרציו חננאל גריס והא אי אפשר לנמנס וכן ר"ת ולגירסתם גמיי אין ראיא שיהא הלכה כן דלא הוי כמו אי אפשר לנמנס דעלמא אלא כלומר אי אפשר בשום ענין שלא יהא אויר משהו צין הסך לשפוד כשממלא בהכשר אותו מלא נכנס ויואל דליוו דוחק כל כך הכשר לקרבו אלא הפסול שלא יהא אויר משהו צין הכשר לפסול ונמנא שאין הכשר מרובה על האויר ועל הפסול ומשני במעדיף כלומר עד שבא מן הכשר על השפודים שמכאן ומכאן שנתכסה כל האויר ורבא משני דאפילו תימא אין מועדיפס אם היו נתונים שמי נותנן ערב אי אפשר שלא יתכסה כל האויר שהכשר נסמך בפסול אי גמיי דווקא שמי וערב מהני לרבא אבל בענין אחר לא דגורין שמה לא יעדיף אבל שמי וערב אי אפשר בלא העדפה שלא יפול הכשר ולפי זה לא גרסינן כמו שכתוב ברוב הספרים אמר רבא אפילו תימא בשאינו מעדיף וצפרק קמא דעירוצין (דף טו:) אינו בשום ספר ובהיאי דסוף בבבורות (דף ס:) דליאו שנים בעשירי וקראן עשירי משמע דסבר לה כרצוי יוסי הגלילי דאמר אפילו צדיי שמים אפשר לנמנס דאי כרבנן דאמרי אי אפשר לנמנס אותו שקדס הוי עשירי ואפילו שתק צו והוה ליה כאלו קרא לעשירי עשירי ולאחד עשר עשירי שאין אחד עשר קדוש שלא נעקר שם עשירי ממנו וכן בזהיאי דסוף פרק שני דחולין (דף נח:) דתחת אמו פרט ליתוס דאוקמינן בזה פירש למיתה זה פירש לחיים וכן צפרק בזהמה המקשה (חולין דף ט.) גצי הא דבעי רבא הלכו באצרים אחר הרוב ויש לדחות הויא דסוף בבבורות דאפילו סבר אי אפשר לנמנס כיון דאין יכול להכיר איזה קדם משהו לחצירו ונתכוון לקרות שניהם עשירי וצבת אחת קראם לא דמי לקרא לעשירי עשירי ואחר כך לאחד עשר עשירי והא דקאמרין התם אבל צבת אחת תרווייהו קדשי לא ממש צבת אחת צנמנס [אלא] כדפירשתי ומיהו קשיא דפרק מי שהוליוהו (עירוצין דף ג.) ופרק שני דקדושין (דף נה.) פריך מהן וילאו שנים בעשירי לרבה דאמר כל שאינו בזה אחר זה אפילו צבת אחת אינו ומשמע דקשיא ליה וכיון דבזה אחר זה אין אחריון קדוש צבת אחת לא יהא קדוש לא לזה ולא לזה כמו מקדש אשה ואחותה והיאך יכול להיות זה דדל קריאת שם ידיה מהכא כיון דאי אפשר ליה לנמנס ממה נפשך עשירי מאיליו קדוש ויש לומר דמבנתרא פריך

והא אפשר לצמצם. קא סלקא דעתך דהא דקמתרן צנכנס ויואל הכי קמתרן כל כמותו צנכנס ויואל הוא דרך לנמנס והא כו' וקתני מתני' כמותן כשרה והוה ליה פרוך כעומד ומשני אמר ר' אמי במעדיף ומתני' לא אכשר צמזומצמין כך פי' בקונט' וקשה דאין זו סוגיא דהש"ס שאינו אלא כמשיב דאינו חושש בקושיא שלו דלעולם איירי צנכנס ויואל וי"ל במעדיף שמרבה בפסל עד שמכסה השפודים ונמנא סךך כשר רבה על סךך פסול ומבטלו ובענין זה פי' בקונטרס כדרבא אם היו נתונין שמי נותנן ערב ולהאי פירושא קא משמע לן רבא דבמעדיף לא מהני משום דזימנין דלאו אדעתיה לא ירבה כשר אכל כשמשנה להניח כעין שמי וערב אי אפשר שלא ירבה ומיהו קשה להאי י' פירוש